

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/151/2014
Identifikačné číslo spisu:	7813203037
Dátum vydania rozhodnutia:	24.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7813203037.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Igora Belka, v právnej veci navrhovateľa: Q. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX/XXX, XXX X X X., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21.02.2013, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 8Sd/46/2013-122 zo dňa 16.09.2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 8Sd/46/2013-122 zo dňa 16.09. 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21.02.2013, ktorým odporkyňa v zmysle ustanovení § 70 ods. 1 a § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a podľa článku 46 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia, zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok zo dňa 03. októbra 2012.

V dôvodoch rozsudku uviedol, že na základe vykonaného dokazovania v súdnom konaní dospel k záveru, že skutkové okolnosti, týkajúce sa miery poškodenia navrhovateľovho zdravia, boli dostatočne ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi, ktorí vo svojich posudkoch vyhodnotili zdravotné postihnutie navrhovateľa na základe odborných lekárskeho vyšetrení. Hoci na základe aktuálnych odborných lekárskeho správ došlo k prehodnoteniu rozhodujúceho zdravotného postihnutia z hypertonickej choroby II - kapitola IX, oddiel A, položka 10 písm. b/ (15 až 25 %) so stanovením miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 25 %, na rozhodujúce zdravotné postihnutie, a to duševné poruchy a poruchy správania spôsobené užívaním alkoholu - kapitola V, položka 7/a (20 až 35 %) so stanovením rovnakej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách na 25 %, ani táto zmena neodôvodňuje iné rozhodnutie, než je to uvedené v napadnutom rozhodnutí odporkyne

z 21.02.2013, teda, že u navrhovateľa sa nejedná o pokles schopnosti vykonáva zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Krajský súd dospel k záveru, že uznaná miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 25 % je určená mierou zodpovedajúcou zákonu. Krajský súd vzhľadom na uvedené skutočnosti rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21.02.2013 považoval za vecne správne a dostatočne doložené vykonaným dokazovaním.

Uviedol, že podľa jeho názoru sú závery posudkových lekárov logické, pričom vychádzajú z komplexného posúdenia zdravotného stavu navrhovateľa s poukazom k miere poklesu pracovnej schopnosti na základe predložených odborných vyšetrení a nálezov, ktoré sa nachádzajú v zdravotnej dokumentácii navrhovateľa, ktoré sú obsahom posudkového spisu. Krajský súd dodal, že nezistil žiadnu takú skutočnosť, ktorá by závery posudkových lekárov spochybnila, preto si ich osvojil a pri posudzovaní vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia z nich vychádzal.

Krajský súd konštatoval, že konanie odporkyne, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia bolo realizované v súlade so zákonom a zákonné a vecne správne bolo i napadnuté rozhodnutie.

Podľa krajského súdu správny orgán postupoval správne, keď za účelom rozhodnutia o žiadosti navrhovateľa o priznanie invalidného dôchodku posudzoval mieru poklesu jeho pracovnej schopnosti dôsledkom jeho dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu, pretože vznik invalidity poistenca predpokladá pokles pracovnej schopnosti pod zákonom stanovenú hranicu. Správne vychádzal z posudku posudkového lekára pobočky Sociálnej poisťovne, ktorý bol vo svojom obsahu potvrdený aj posudkovým lekárom ústredia, pretože oni sú podľa § 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení výlučnými kompetentnými subjektami na posudzovanie zdravotného stavu poistencov pre účely ich prípadnej invalidizácie a zhodnotenia miery ich zníženej pracovnej schopnosti. Pri objektívne zistených zdravotných ťažkostiach navrhovateľa považoval správne za jeho rozhodujúce zdravotné postihnutie, a to duševné poruchy a poruchy správania spôsobené užívaním alkoholu - kapitola V, položka 7/a (20 až 35 %) so stanovením rovnakej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách na 25 %.

Podľa krajského súdu hoci na základe aktuálnych odborných lekárskeho správ došlo k prehodnoteniu rozhodujúceho zdravotného postihnutia z hypertonickej choroby II - kapitola IX, oddiel A, položka 10 písm. b/ (15 až 25 %) so stanovením miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 25 %, na rozhodujúce zdravotné postihnutie, a to duševné poruchy, so stanovením rovnakej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách na 25 %, ani táto zmena neodôvodňuje iné rozhodnutie, než je to uvedené v napadnutom rozhodnutí odporkyne z 21.02.2013, teda, že u navrhovateľa sa nejedná o pokles schopnosti vykonáva zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie, podanie ktorého odôvodnil tým, že ako Slovák žijúci v Čechách bol uznaný za invalidného s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 55% o čom priložil posudok o invalidite z 24.10.2012. Nesúhlasil s tým, že na Slovensku bol jeho zdravotný stav posúdený s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 25%.

Cestou Krajského súdu v Košiciach boli najvyššiemu súdu dňa 14.5.2015 doručené lekárske správy z interného vyšetrenia navrhovateľa z 18.2.2015, z psychiatrickej ambulancie NsP sv. Barbory Rožňava z 15.4.2015 a ambulancie pre TBC a respiračné choroby z 15.4.2015 a lekárskeho nálezu Sociálnej poisťovne, pobočka Rožňava zo dňa 23.5.2015.

V poslednom zmienenom dokumente odporkyňa konštatuje, že rozhodujúcou diagnózou sú poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním alkoholu, aktívna závislosť.

Odporkyňa sa k podanému odvolaniu navrhovateľa vyjadrila tak, že rozsudok krajského súdu navrhla

potvrdiť. Uviedla, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľ v odvolaní, nepovažuje za opodstatnené.

Posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania.

Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili.

Pokiaľ navrhovateľ žiadal v odvolaní o ďalšie vyšetrenia, odporkyňa poukazuje na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Námietky uvádzané navrhovateľom v odvolaní o neúplnom zistení jeho zdravotného stavu preto odporkyňa považuje za nedôvodné.

Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie.

Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto mu nárok na invalidný dôchodok nevznikol.

Vzhľadom na uvedené považuje odporkyňa závery napadnutého rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach za vecne správne a dostatočne doložené vykonaným dokazovaním, a preto navrhla aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Rozhodol (jednomyseľne) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 24.5.2016 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec je invalidný, ak pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona o sociálnom poistení, pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobým nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a

zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení).

Predmetom súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o priznanie invalidného dôchodku.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ požiadal odporkyňu o priznanie invalidného dôchodku od 3. októbra 2013 žiadosťou z toho istého dňa. Za účelom rozhodnutia o nej posudzoval jeho zdravotný stav posudkový lekár pobočky Sociálnej poisťovne so sídlom v Rožňave. Podľa obsahu posudku posudkového lekára sociálneho poistenia, pobočky Sociálnej poisťovne Košice, zo dňa 07.02.2013, z obsahu a záveru ktorého vychádzala odporkyňa v napadnutom rozhodnutí zo dňa 21.02.2013 a následne podľa obsahu posudkov posudkových lekárov Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Prešove, zo dňa 09.09.2013, 05.12.2013, teda z posudkov vypracovaných po podaní opravného prostriedku a po predložení lekárskejších správ navrhovateľom na pojednávaní dňa 29.10.2013 a v prílohe k opravnému prostriedku, rozhodujúcim zdravotným postihnutím bola u navrhovateľa označená hypertonická choroba II - kapitola IX, oddiel A, položka 10 písm. b/, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách na 25 %.

Podľa lekárskeho posudku posudkovej lekárky sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Prešove, zo dňa 05.08.2014, opätovným zhodnotením zdravotného stavu navrhovateľa na základe aktuálnych odborných lekárskejších správ, posudková lekárka prihládla na zdravotné problémy navrhovateľa ako osoby chronicky závislej od alkoholu, napriek čomu však došlo k postupnému obnoveniu funkcie pečene a obličiek na normu, k vyhojeniu obojstranného zápalu pľúc bez ventilačnej poruchy, pričom aj hodnoty krvného tlaku počas hospitalizácie v mesiacoch marec - apríl a po preliečení boli normálne a z toho dôvodu posudková lekárka zmenila rozhodujúce zdravotné postihnutie u navrhovateľa, nakoľko v klinickom obraze dominuje syndróm závislosti na alkohole, a preto za rozhodujúce zdravotné postihnutie označila duševné poruchy a poruchy správania spôsobené užívaním alkoholu - kapitola V, položka 7/a (20 - 35 %) a stanovila rovnakú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 25 %. Tieto skutočnosti odôvodňovali rovnaký záver uvedený v napadnutom rozhodnutí odporkyne zo dňa 21.02.2013, teda, že navrhovateľ nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Pretože súd nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity, musí rovnako ako odporkyňa vychádzať z lekárskejších posudkov, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa o invalidný dôchodok. O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod pochybovať. Navrhovateľ síce v odvolaní vyjadril svoj nesúhlas s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ale dôvody odvolania sú zhodné s obsahom opravného prostriedku, ku ktorým sa posudkový lekár v lekárskej správe podrobne vyjadril. Odvolací súd má za to, že posudkový lekár sa v dostatočnom rozsahu vyrovnal so všetkými skutočnosťami, ktoré boli podkladom pre jeho rozhodnutie, z obsahu posudku je zrejma jeho úvaha, na základe ktorej dospel k určeniu rozhodujúceho zdravotného postihnutia a k nemu prislúchajúcej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Pretože navrhovateľ v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, nebol dôvod spochybniť závery lekárskejších vyšetrení, ani dôvod na ďalšie posudzovanie zdravotného stavu.

Preto za situácie, keď odvolací súd o objektivnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré objektívne a komplexne posúdili zdravotné ťažkosti navrhovateľa a ich závery boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod ich spochybňovať, bolo možné takúto námietku navrhovateľa vyhodnotiť za nedôvodnú.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Žiada sa však poznamenať, že preskúmané rozhodnutie o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o invalidný dôchodok nevylučuje možnosť navrhovateľa opätovne požiadať o priznanie invalidného dôchodku a o nové preskúmanie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ak by v budúcnosti došlo k významnému zhoršeniu jeho zdravotného stavu, čo by preukazovali nové lekárske správy.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.